

תזכיר חוק הגנת הפרטיות (הגדרות וצמצום חובת הרישום), התש"ף-2020

עדכון לקוחות – מחלקת הייטק וטכנולוגיה – יולי 2020

לקוחות יקרים,

ברצוננו להביא לידיעתכם כי ביום 23.7.2020, פרסם משרד המשפטים את תזכיר חוק הגנת הפרטיות (הגדרות וצמצום חובת הרישום), התש"ף-2020 ("התזכיר"), שמטרתו, לפי משרד המשפטים, היא לצמצם היקף חובת רישום מאגרי מידע, ולהתאים את ההגדרות הקבועות בחוק להתפתחויות שונות (חברתיות טכנולוגיות ואחרות) שהתרחשו מאז שנחקק ולהסדרים רלבנטיים במישור הבינלאומי ובראשם לרגולציית הגנת המידע של האיחוד האירופי (ה-GDPR).

דעתנו היא שהתזכיר כולל מספר הסדרים שאם יתקבלו כתיקון לחוק הגנת הפרטיות, התשמ"א-1981 ("החוק"), צפויה להיות להם השפעה רחבה על המשק וגם על מערכת המשפט, הגם שהתזכיר לכאורה מאמץ הסדרים שהובאו בפסיקה בארץ ובהנחיות רשות הגנת הפרטיות ("הרשות") לאורך השנים.

בין היתר, בתזכיר נעשה שינוי בהגדרת "מידע" (להגדרה רחבה יותר), כך שפרק ב' בחוק (המסדיר את ההגנה על המידע במאגרי מידע), יחול על סוגי אוספי נתונים רבים יותר מאשר בעבר (ואוספים אלה יהיו גם כפופים להסדרה הנובעת מתקנות הגנת הפרטיות (אבטחת מידע), תשע"ז-2017 ("התקנות") ביחס למאגרי מידע).

בנוסף, התזכיר מרחיב את ההגדרה של "מחזיק" כך שתכלול כל מי שקיבל הרשאה לעשות שימוש במידע במאגר המידע. המשמעות היא שקשת רחבה של חובות לפי החוק והתקנות, אמורה לחול לפי התזכיר על כל מי שבמסגרת התקשרות עם בעל המאגר למתן שירות לבעל המאגר או בשמו, קיבל הרשאה לעשות שימוש במידע במאגר המידע.

בנוסף, חלף ההגדרה שבחוק ל-"מידע רגיש", מוצעת בתזכיר הגדרה חדשה ל-"מידע בעל רגישות מיוחדת" שתבוא במקום הגדרת מידע רגיש, ומוצע לצמצם את סוגי המאגרים להם יש חובת רישום לפי החוק.

נפנה לסקור את עיקרי התיקונים המוצעים בתזכיר.

1. **שינוי הגדרת "מידע"** - לפי התזכיר, הגדרת "מידע" תורחב ל-"נתון הנוגע לאדם מזוהה או לאדם הניתן לזיהוי, במישרין או בעקיפין, באמצעים סבירים, לרבות מספר זהות, מידע ביומטרי, וכל נתון מזהה ייחודי אחר". הגדרה זו כוללת נתונים המאפשרים זיהוי של אדם בעקיפין באמצעים סבירים, מספר תעודת זהות וכל נתון מזהה ייחודי אחר.
2. **שינוי בהגדרת "מאגר מידע"** - הורחבה הגדרת "מאגר מידע", כך שתכלול כל אוסף פרטי מידע המוחזק באמצעי דיגיטלי (ולא רק אוסף פרטי מידע המוחזק באמצעים מגנטיים או אופטיים והמיועד לעיבוד ממוחשב). בנוסף מוצע שהחריג בחוק להגדרת "מאגר מידע", שנוסח כ"אוסף הכולל רק שם, מען ודרכי התקשרות, שכשלעצמו אינו יוצר איפיון שיש בו פגיעה פרטיות לגבי בני האדם ששמותיהם כלולים בו", יוחלף בחריג מצומצם יותר הכולל "אוסף הכולל רק שם, מען ודרכי התקשרות, **ובלבד שאין בפרטים אלה כדי ללמד על מידע נוסף...**".
3. **שינוי בהגדרת "מחזיק"** – אם בעבר "מחזיק" נחשב רק כ"מי שמצוי ברשותו מאגר מידע דרך קבע והוא רשאי לעשות בו שימוש", כעת מוצע בתזכיר שמחזיק יהיה "מי שבמסגרת התקשרות עם בעל המאגר למתן שירות לבעל המאגר או בשמו, קיבל ממנו הרשאה לעשות שימוש במידע במאגר המידע לשם כך". כך שלשם הדוגמה לא יהיה צורך בהחזקה של עותק פיסי של המאגר או בגישה למאגר. הרחבה נוספת היא בהגדרת המונח "שימוש", שכעת מוצע שתוסיף להיות מוגדרת על דרך ה-"לרבות", אך תכלול גם "אחסון, עיון, ארגון, תיקון, השלמה, אחזור, מחיקה" ולא רק "גילוי העברה ומסירה". בהקשר זה חשוב לשים לב שלמחזיק ישנן חובות שונות לפי החוק והתקנות, וכי הרחבת הגדרת מאגרי המידע והגדרת המחזיק בהם, תביא גורמים רבים להיחשב כמחזיקים ולחוב בהוראות האמורות.
4. **הוספת הגדרת "בעל מאגר מידע"** – במסגרת התזכיר אמורה להתווסף לחוק הגדרת "בעל מאגר מידע", שהוא "מי שקובע, לבדו או יחד עם אחר, את מטרות עיבוד המידע במאגר המידע, או גוף שהוסמך בחיקוק לנהל מאגר מידע". בהקשר זה יוער כי משרד המשפטים מבהיר שאין הכוונה לבעלות קניינית דווקא, אלא להגדרה שמטרתה לקבוע מי צריך לעמוד בחובות רבות במסגרת החוק וכי לפי התזכיר "עיבוד" משמעו איסוף או שימוש (וראו את הגדרת השימוש הרחבה שהתזכיר מבקש לאמץ).
5. **החלפת ההגדרה של "מידע רגיש" ב"מידע בעל רגישות מיוחדת"** – בתזכיר מוצע להחליף את הגדרת מידע רגיש, בהגדרה חדשה - "מידע בעל רגישות מיוחדת", הכוללת (1) מידע על צנעת חייו האישיים של אדם, לרבות התנהגותו ברשות היחיד; (2) מידע רפואי או מידע על

מצבו הנפשי של אדם; (3) מידע גנטי כהגדרתו בחוק מידע גנטי, התשס"א-2000; (4) מידע אודות דעותיו הפוליטיות או אמונותיו של אדם; (5) מידע על אודות עברו הפלילי של אדם; (6) נתוני מיקום ונתוני תעבורה, כהגדרתם בחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה – נתוני תקשורת), התשס"ח-2007; (7) מידע ביומטרי; (8) מידע על גזע או מוצא של אדם; (9) מידע על נכסיו של אדם, חובותיו והתחייבויותיו הכלכליות, מצבו הכלכלי או שינוי בו, יכולתו לעמוד בהתחייבויותיו הכלכליות ומידת עמידתו בהן; (10) הרגלי צריכה של אדם, שיש בהם כדי ללמד על מידע לפי פרטים (1) עד (8); (11) מידע נוסף שקבע שר המשפטים, בצו, באישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת.

רשימת סוגי המידע שמהווים מידע בעל רגישות מיוחדת דומה בעיקרה לזו הקיימת בתקנות ביחס למאגר מידע שרמת האבטחה עליו צריכה להיות בינונית או גבוהה. יחד עם זאת, ראוי לציין שהיא (א) כוללת גם נתונים על גזע או מוצא של אדם; ו-(ב) מרחיבה את הגדרת המידע הביומטרי (מעבר לאמור בתקנות ובחוק הכללת אמצעי זיהוי ביומטריים ונתוני זיהוי ביומטריים במסמכי זיהוי ובמאגר מידע, התש"ע-2009), כך שתכלול כל נתון המשמש (שיש יכולת בעת הנתונה לעשות בו שימוש – לפי דברי ההסבר) לזיהוי אדם, שהוא מאפיין אנושי פיזיולוגי או התנהגותי ייחודי (לא רק מאפיין פיזיולוגי – ס.ר.), הניתן למדידה ממוחשבת.

חשוב להבין בהקשר זה שלהגדרת מידע בעל רגישות מיוחדת, צפויה להיות משמעות הן לעניין חובת הרישום שתפורט להלן, והן לעניין גובה העיצום הכספי שיושת בגין הפרות הקבועות בתיקון מס' 13 (כהגדרתו להלן).

6. **צמצום חובת רישום מאגר** - חובת רישום מאגר צומצמה למאגרים שיש בהם מידע על 100,000 בני אדם או יותר ושכנוסף, אחד מאלה מתקיים בהם: (1) מטרת המאגר העיקרית היא איסוף מידע לצורך מסירתו לאחר כדרך עיסוק, לרבות שירותי דיוור ישיר; (2) במאגר קיים מידע בעל רגישות מיוחדת; (3) המידע לא נמסר למאגר זה על ידי נושאי המידע, מטעמם או בהסכמתם; (4) המאגר הוא של גוף ציבורי. בהקשר זה יוער כי בתזכיר מוצע כי לרשם תקום הסמכות להורות על קיום חובת רישום לגבי מאגר שלא חלה עליו חובת רישום ותישמר הסמכות לפטור מאגרים מסוימים מחובת הרישום.

7. **הרחבת עקרון צמידות המטרה לכל מאגרי המידע** – סעיף 8(ב) לחוק קובע כי "לא ישתמש אדם במידע שבמאגר מידע החייב ברישום לפי סעיף זה, אלא למטרה שלשמה הוקם המאגר", וכי המפר את הסעיף דינו מאסר שנה לפי סעיף 31א(א)(1) לחוק. בתזכיר מוצע שתוקשח קשת האיסורים מעבר למאגרים שקמה להם חובת רישום ומעבר לשימוש עצמו, כך שיקבע

ש-"לא ינהל אדם ולא יחזיק מאגר מידע אם המידע הכלול בו נתקבל, נצבר, נאסף או נוצר בניגוד לחוק זה או בניגוד להוראות כל דין המסדיר עיבוד מידע". בהקשר זה יוער שבתיקון 13 מוצע להחמיר את הענישה על הפרה של האיסורים שנקבעו בסעיף.

במישור הפנימי, מדינתי, נעיר שמשרד המשפטים מציין בדברי ההסבר לתזכיר, שהתזכיר הינו חלק ממהלך חקיקתי נרחב יותר המורכב מהצעת החוק הגנת הפרטיות (תיקון מס' 13), התשע"ח-2018 ("תיקון 13"), שעיקרה היה שיפור ועדכון יכולת הפיקוח והאכיפה של הרשות, וכן תזכיר חוק נוסף שצפוי להתפרסם על-ידי משרד המשפטים וצפוי לכלול סוגיות מהותיות נוספות כגון הרחבה של הבסיסים המשפטיים המותרים לעיבוד מידע (מעבר להסכמה והסמכה בחיקוק), הרחבה ועדכון של רשימת הזכויות המוקנות לנושאי המידע והסדרים המשקפים אחריותיות של בעל מאגר ומחזיק ("התזכיר הנוסף").

במישור הגלובלי נעיר שהתזכיר, כמו גם תיקון 13 והתזכיר הנוסף, מתגבשים ומפורסמים כאשר ברקע ביצעה נציבות האיחוד בחינה מחודשת של הכרת הנאותות של ישראל (שמאפשרת העברת מידע מהאיחוד האירופי לארץ עם מגבלות נמוכות יותר מאלה הקיימות ביחס למדינות שאינן בעלות הכרה זו), שתוצאותיה טרם פורסמו, וכאשר בשבוע שעבר ביטל בית המשפט לצדק באירופה (ECJ) את ההסדר להעברת מידע בין האיחוד האירופי לבין ארצות-הברית. דומה אם כן, שניתן לקשור את הפרסום לחשש הקיים (אולי) במשרד המשפטים משלילת הכרת הנאותות של ישראל. שלילה, שככל שתקרה, עלולה להביא השלכות רחבות על גופים העובדים עם גורמים באיחוד האירופי.

אנו נוסיף לעקוב אחר התפתחות החקיקה המוצעת בתזכירים ולעדכן.

נשמח לסייע לכם לבחון את עמידת הארגון שלכם בהוראות הגנת הפרטיות השונות ובהשפעות האפשריות של התזכיר על ארגונכם.

* המידע האמור לעיל הינו מידע כללי ותמציתי בלבד, הוא אינו מהווה חוות דעת או ייעוץ משפטי ויש לקבל עצה מקצועית נפרדת בטרם נקיטת פעולה משפטית או אחרת בקשר עם הנושאים אותם סקרנו.

סער רוסמן, עו"ד

שותף מחלקת הייטק וטכנולוגיה
וראש תחום פרטיות וסייבר

saar@agmon-law.co.il

